

Zivel je na enem hribu vstic ene grajske drevar. Imel je zadnji rep pri hiši, malo kravi-
co, če to je pehal na semeni. Vasiarstvo je stara mati, ilno godnjala, ker je kravo rada imela.
Ali on je selenil, tako in nič drugače, tako je moralo biti. Kravico je na semeni kmetu
prodal, potegnil je es godnjarije in se je proti domu podal. Na polu pa sreča otroka,
ki so staro mačko ubijali. Meni se je mačka vsmilila, vprašaj jih, koliko čejo imeti
zanj, da bi jo le smrt rešil. Otroci pravijo, naj jim da, kolikor hoče, daj tako mačkami
dostojno vredno. On pa se ki mi drobnega denarja imel, da jim cel petan (6 gl.) da je le
mačko rešil. Mirno poma po poti naprej. Ali njemu se je žival vsmilila, ni mogel
kako po starega ovčarskega psa kamnjati. Ali njemu se je žival vsmilila, ni mogel
gledati, da bi bil psa ubiti. Zato je dal študi, tam pet godnjarije, da je le pesa rešil.
Zdaj pride z mačko in psom do nenege popotnika, ki je molavarja ubil. On se ve
da tudi tega vkušiti. Dal je zanj, kakor za prejina dva, cel petan. Djal ga je v neba,
pes in mačka sta pa pred njim hodila. Zdal je začel misliti, kako ga bo stara mati
vesela, kakor se bo videla, da je tri živali in še deset godnjarije, da ji molavarja izneji
pride, noga je vse to materi. Mačke in psa je bila že mati vesela, ali kakor je molavarja izneji
nedri privlekel, lečla je, ker se je dalo, ker se je bala, da bi jo ne uprli. Upila je, da najga ubije.
Ali komaj kušcar to zasliši, spregovori in pravi: ker moraš že pobiti, pobi jih, ali pravi
me ubije, postarjane v zjerjavico, potlej pa rekoči me ne hišnem pragu na timi koses in
na moj glavi bi najdel vro, ktera ti bo vse spolnila, kar voh je bod vprašal. Ta res gre in
ga dene v zjerjavico, kakor mu je bil ukazal, potlej ga razkosi na domačem pragu in res
najde pod rožo. Glavi lepo rebrno vro, ktero hitro vzame in odpre. Vra spregovori:
Kaj bi rad? Kaj bi rad, denara dosti, leno hišo, dosti klescev in dekel, pravi ta, bi rad
imel. Komaj pa to izreče, že se pred njim vse spremeni naenkrat. Njegove bafice ni bilo nikjer
več, namesto nje je stal pred njim lep in bogat grad. Bil je se dosti lepši, nego grajskarov
na hribi. Okoli in okoli so grozno lepi vrti, v kterih so rasle rože vsake vrste, dosti lepi, da je le
človek, kar voh bi si bil izbral. Na sredini je bil se celo tani studenec, ki vodo meči, kar je le
pri visocih gospodih po mestih navada. In vgrajeni ni spet ničesa manjkalo, vsega
je bilo dosti, vsega preveč. Vlevo so bili polni živali, konji in volov, klescev bilo, da je strah,
dekel ni manjkalo, z eno besedo, bilo je tako narejeno, da seesar nima tako. Zdal pridejo
hlapi in dekle in ga vprašajo, kaj jim zakaže. Na določi vsakemu svoje delo, potlej se
pa odpravi v svojo navadno sobo, kjer se stanova, vohar je se bafice stala. Tudi ta, se ve da
je bila vpremenjena, vse je bilo noke lepši, vse bolj po gospodsko narejeno. On dene zlato urico
na skrinjo in začne misliti, pam se sabo: Aha toje — kaj si na bogat, že si na leško smučiš
grajščakovo hčer, kaj si to tebe vzela, kakor kakoga baharja iz devete tojele, kpinima drugoga,
kakor hlače na sebi. Zvenila se je na takrat tistega grajskega hči z enim drugim skricom,
grozno rada bi bi ga bila vzela. Osem dni je čakal toje, vohar je videl, da je odšel oni
skric iz grada. Zdal se napravi tudi, on in smuči grajščakovo hčer. Grajščan se začne
izgovarjati, da ima njegova hči že ženina, ali onga začne prigovarjati, da naj Ljo da
kapot njeni, kakor onemu skricu, od kterega ne ve, kdo da je in kar kovi da je.
Grajščan se je se en čas branil, nazatnje pa reče: Sej skoraj prav pravijo, Bog ve, če ima
kaj več premoženja ko skricje in srstvo na sebi. Ti vsaj lenko kaj pokazati, oni pa ne
more. Naj bo, tebi je bom dal, če mi narediš mostovj od onajega poslonja do tvoje
hiše, ki ho iz samega čistega zlata. Če mi to narediš, bo v osmih dneh poroka.
Ota pa že to, pravi toje in gre domu k svoji mami. Hitro je odpre. Vra se vpraša: Kaj bi
rad? Ei, zlet mostovj mi naredi od graščine na hribi, da noter do mojega grada. In ko
da bi naredil, — zgovilo se je tako.
Grajščan se je temu grozno čutil, misliti je, da se copernin, najrajši bi bil svojo hčer doma
obdržal, ali ker mu jo je že obljubil, mogel jo je dati. Cez osem dni je bilo ženitovanje. Napravili
so bili tako kralja, da je kaj, pa saj tudi tudi lenko, saj so imeli sem. Pili so ga, da je kar
od njega kralja in jedli po najboljši reči, ki se na svetu dobe.
Zdal je imel toje vsega zadržati, bil je bogat in imel je leno ženo in vsega, kar si le človek
na svetu želi. Vendar njegova žena je onega skrica rajši imela, ko njeega. In tamgre
k vohi inji reče: Ta bi se rada k pri onim skricu zagnala, zato nastopi in ves grad k hribu
prenese. In kar naenkrat — zgovilo se je tako. Tojster grad je zgind, kakor da bi pshnil.
mostovja ni bilo nikjer, več in žene tudi nikjer. Toje je bil navno v grozdu, ko se je to
zgovilo, sel je bil z grajščakom naslov. Tudi njemu se prišlo naenkrat v se, kiro
spremenila, tako, da sta se oba temu čutila. Kakor pa pride grajščan ne hčere

ne grada ne, začne nad njim kričati in ga v zapreti, kerga je ob hčer pripravil.
Se ve da je bil Jože pri tej slegarici čisto nevoljen, ali kaj je hotel, pomagati čimni mogel.
Zaprlo so ga v tamnico in dali so mu suhe skorje glodati. En dan, ko je tako žalosten
pri oknu sedel, se mu prikaže njegova mačka in mu prinese kuhanega rača. Ukrala
ga je bila v graščini kuharici, ko je šla na vrt zelenjave nabirat. Uprašala ga je, zakaj
je tako žalosten in Rešar ji pove, kaj se je zgodilo, reče: Oni ne brzi žalosten,
mi. Bom že jaz poskrbel, da boš uro nazaj dobil. Jože se je branil, ni
ženo nazaj vrnela, svoj grad in vse bo nazaj dobil. Rekel ji je, kako jo bo napeljal,
je pustil od sebe, ker se je bal, da bo se mačka zgubila. Rekel ji je, kako jo bo napeljal,
ker se ne ve, kje je. Ali ona je toliko časa silila, dokler jo ne pustil. Zda napelja
mačka se nos in odpravi proti morju. Čez no morje sta morala plavati. Kakor
vzlevata mladi gospod in mlada gospa, ki sta prek morja hotela. Prikliče sta ju k sebi,
ker sta res in mačka obema dopadla. Sultan jim je moral zdaj hriso varovati, hotel je
pa po hrisi niti lovit. Neki dan je tudi tako niti lovil, kar zavohal pod neto skrinje,
ten tek, vsemogočne ure. Uro parkljuje vse niti skupaj in jim grozi, da jih na
mestu vse poduši, če mu skrinje ne zgloboje. Niti so se bele, spravilo so se precy
na delo in kmalu je bila v skrinji taka luknja, da se je mačka lahko po uro spravila.
Zagrabila jo je niti, in se zaigrgela in hriso bežala sta, kar sta mogla, iz grada. Rešar
prikliče do morja, skrinja bži v vodo in plavata proti domu. Ali mačka se je kmalu
vtrudila, kajto je ^{da} se pesu pero, da bi jo ušel. Zda je mačka lahko plavala, ker
ni nič nosila, bila je zmiraj. Kakor pet sežigjev pretpesom, tako, da je bil ta že jezen,
ker je ni mogel dohajati. Porlicati jo je hotel, naj bi se poročala, ali komaj golob
odpre, že uro v vodo smokne in se potopi. Zda kolaj začne on kričati in zmirati na
mačko, kaj ga ni poročala, ona pa pravi: O! kaj, boš kričal tu gori, gori to nič
me pomaga, naj me morava gledati, kako uro nazaj udobiva. Jaz gori menda res dāngai.
ne bo šlo, kakor da spišava v vodo, ki jo v morju vidis, potlej jo menda nazaj udobiva.
Kader to ribe v vodo zaslišijo, se prestrašijo in praviš: Oh jej! gori bo vso vodo spila,
pojdimo kapi me in prinesi mački uro nazaj. Oni se so šle, so uro poročale in so jo
mački prinesle. Zda jo je mačka zmiraj do doma v gobcu nosila.

Oj jej! Kako je bil Jože vesel, kader je svojo uro nazaj uvel. Precy jo odpre, pravi,
dalo rad vse tako, kader je prej bilo. In res, komaj je to izprekel, se je stala preprija
graščina pred njim, zlat mostovž se je svetil od njegove hrisi noter do grada na
hribu in žena njegova prišla je zopet nazaj. Natož so naredili velike gostje in tudi
res in mačka sta bila za svata. Se celo mene niso zabili. Imeli smo se prav lepo.
Jože in njegova žena sta se mnogo let živela, živela srečo za kumskega stari in mendi
se živita, če se nista umrla.